

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

24. siječnja 1989.*

„Autorska prava – Različita razdoblja zaštite”

U predmetu 341/87,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u koji je Sudu podnio Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

EMI Electrola GmbH, Köln

i

1. Patricia Im- und Export Verwaltungsgesellschaft mbH, Lüneburg,

2. Lüne-ton Tontraeger-Herstellungs-GmbH & Co. KG, Lüneburg,

3. Leifa Emanuela Kraula, Bardowick,

4. Inga Beetza, Hamburg,

o pitanju ograničenja koja načelo slobodnog kretanja roba nameće na ostvarivanje prava industrijskog vlasništva i autorskih prava u slučaju razlika između razdoblja zaštite koja predviđaju propisi različitih država članica,

SUD (šesto vijeće)

u sastavu: T. Koopmans, predsjednik vijeća, T. F. O'Higgins, G. F. Mancini, F. Schockweiler i M. Díez de Velasco, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Darmon,

tajnik: B. Pastor, glavna administratorica,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za EMI Electrola GmbH, tužitelja u glavnom postupku, H. Ahlberg, odvjetnik, Hamburg,
- za Patricia Im- und Export Verwaltungsgesellschaft mbH, Lüneburg, Lüne-ton Tonträger-Herstellungs-GmbH & Co. KG, Lüneburg, Leifa Emanuela Kraula, Bardowick, i Inga Beetza, Hamburg, tuženike u glavnom postupku, D. Marquard, odvjetnica, Hamburg,

- za vladu Savezne Republike Njemačke, M. Seidel, Ministerialrat u Saveznom ministarstvu gospodarstva, u svojstvu agenta,
- za vladu Francuske Republike, E. Belliard, u svojstvu agenta u pisanom dijelu postupka, i M . Giacomini, u svojstvu agenta u usmenom dijelu postupka,
- za Ujedinjenu Kraljevinu, J. Gensmantel, u svojstvu agenta,
- za vladu Kraljevine Španjolske, J. Conde de Saro, glavni direktor za koordinaciju u pitanjima koja se tiču prava i institucija Zajednice, i R. Silva de Lapuerta, državna odvjetnica, u svojstvu agenata,
- za Komisiju Europskih zajednica, G. zur Hausen, član pravne službe, u svojstvu agenta,

uzimajući obzir izvještaj za raspravu i nakon usmenog postupka održanog 19. listopada 1988.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. studenog 1988.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 2. listopada 1987., koje je Sud zaprimio 3. studenoga 1987., Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodno pitanje o tumačenju članaka 30. i 36. Ugovora kako bi mogao ocijeniti je li primjena nacionalnih propisa koji uređuju autorska prava za glazbena djela usklađena s tim odredbama.
- 2 To je pitanje postavljeno u postupku između EMI Electrola GmbH, njemačkog poduzeća kojemu je britansko društvo, EMI Records Limited, ustupilo prava reprodukcije i distribucije za glazbena djela koja izvodi poznati britanski pjevač, i druga dva njemačka poduzeća, Patricia Im- und Export i Lüne-ton, koja su u Saveznoj Republici Njemačkoj prodavala zvučne zapise porijeklom iz Danske koji sadržavaju neka od navedenih glazbenih djela.
- 3 Poduzeće EMI Electrola pokrenulo je tužbu pred Landgerichtom Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) zbog povrede njegovih ekskluzivnih prava distribucije zvučnih zapisa na njemačkom državnom području i zatražilo od suda da zabrani poduzećima Patricia Im- und Export i Lüne-ton daljnju prodaju zvučnih zapisa uvezenih iz Njemačke te da dosudi naknadu štete. Međutim, društva tuženici tvrdili su da su predmetni zvučni zapisi zakonito stavljeni na tržište u Danskoj, jer je razdoblje tijekom kojeg su ekskluzivna prava zaštićena prema danskom zakonu već bilo isteklo.
- 4 Iz dokumenata dostavljenih Sudu proizlazi da je sporne zvučne zapise poduzeće Patricia Im- und Export proizvelo na državnom području Njemačke na zahtjev danskog

poduzeća te da su naknadno isporučeni tom poduzeću u Danskoj prije ponovnog izvoza u Saveznu Republiku Njemačku. To dansko poduzeće nije bilo ono kojem je EMI Records Limited ustupio prava na reprodukciju i distribuciju predmetnih glazbenih djela za državno područje Danske.

- 5 Prema mišljenju nacionalnog suda tužba EMI Electrole je opravdana prema njemačkom pravu, ali moglo bi se postaviti pitanje sprečavaju li članci 30. i 36. Ugovora o EEZ-u primjenu nacionalnih propisa. U tim je okolnostima nacionalni sud odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li u skladu odredbama o slobodnom kretanju roba (članak 30. et seq. Ugovora o EEZ-u) da proizvođač zvučnih zapisa u državi članici A ostvaruje svoja ekskluzivna prava na reprodukciju i prodaju određenih glazbenih djela na takav način da zabranjuje prodaju na državnom području države članice A zvučnih zapisa istih glazbenih djela proizvedenih i prodavnih u državi članici B, ako je proizvođač zvučnih zapisa prethodno uživao zaštitu autorskih prava za ta glazbena djela u državi članici B, ali je razdoblje zaštite autorskih prava već isteklo?”

- 6 Za potpuniji prikaz činjeničnog stanja u glavnom postupku, tijeka postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu, upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se spominju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.
- 7 Prema članku 36. Ugovora, odredbe članka 30. koje među državama članicama zabranjuju bilo kakve mjere s istovrsnim učinkom kao količinska ograničenja na uvoz ne smiju sprečavati zabrane ili ograničenja na uvoz opravdane na temelju zaštite industrijskog ili trgovackog vlasništva. Ta zaštita obuhvaća književno i umjetničko vlasništvo, uključujući autorska prava, osobito u mjeri u kojoj se ono komercijalno iskorištava. Iz toga slijedi da uključuje i zaštitu ekskluzivnih prava na reprodukciju i distribuciju zvučnih zapisa koji se prema važećim nacionalnim propisima mogu izjednačiti sa zaštitom autorskih prava.
- 8 Svrha članka 30. i 36. je stoga uskladiti zahtjeve slobodnog kretanja roba i poštovanje legitimnog ostvarivanja ekskluzivnih prava književnog i umjetničkog vlasništva. To osobito znači da se bilo kakvo zlouporabi tih prava koja je takva da održava ili stvara umjetne zapreke unutar zajedničkog tržišta ne treba osigurati zaštita.
- 9 Sud je iz toga zaključio da se vlasnik autorskih prava ne može pozivati na isključivo iskorištavanje autorskih prava kako bi spriječio ili ograničio uvoz zvučnih zapisa koje je sam vlasnik ili netko drugi uz njegovu suglasnost na zakonit način stavio na tržište u drugoj državi članici (presuda od 20. siječnja 1981., Musik-Vertrieb Membran, C-55 i C-57/80, Zb., str. 147.).
- 10 Međutim, navedena se situacija razlikuje od one koju je opisao nacionalni sud. Kao što proizlazi iz njegovog prethodnog pitanja, činjenica da su zvučni zapisi zakonito stavljeni na tržište druge države članice nije rezultat čina ili suglasnosti nositelja autorskih prava ili nositelja njegove licencije, već isteka razdoblja zaštite predviđenog propisima te države članice. Stoga nastali problem proizlazi iz razlika među nacionalnim propisima

koji uređuju razdoblje zaštite autorskih i srodnih prava, a koje se odnose ili na trajanje same zaštite ili njezine pojedinosti, kao što je trenutak od kojeg započinje razdoblje zaštite.

- 11 S tim u vezi valja istaknuti da s obzirom na trenutačno stanje prava Zajednice, koje obilježava nedostatak harmonizacije ili usklađenosti propisa koji uređuju zaštitu književnog i umjetničkog vlasništva, na nacionalnim je zakonodavnim tijelima da utvrde uvjete i detaljna pravila takve zaštite.
- 12 S obzirom da razlike među nacionalnim propisima mogu izazvati ograničenja u trgovini zvučnim zapisima unutar Zajednice, takva su ograničenja opravdana na temelju članka 36. Ugovora ako su rezultat razlika među pravilima o razdoblju zaštite te ako je potonje neodvojivo od samog postojanja ekskluzivnih prava.
- 13 Takvo opravdanje ne bi postojalo kada bi ograničenja trgovine određena ili dopuštena nacionalnim propisima, na koja se poziva vlasnik ekskluzivnih prava ili njegov nositelj licencije, bila takva da čine sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenu mjeru ograničavanja trgovine. Međutim, iz dokumenata dostavljenih Sudu ne proizlazi da bi u ovom predmetu bila riječ o takvoj situaciji.
- 14 Stoga na pitanje upućeno Sudu treba odgovoriti da članke 30. i 36. Ugovora treba tumačiti na način da im se ne protivi primjena propisa države članice koji proizvođaču zvučnih zapisu u toj državi članici omogućava da se poziva na ekskluzivna prava na reprodukciju i distribuciju određenih glazbenih djela čiji je vlasnik, kako bi na državnom području te države članice zabranio prodaju zvučnih zapisu istih glazbenih djela kada se ti zapisu uvoze iz neke druge države članice u kojoj su na zakonit način stavljeni na tržište, bez suglasnosti navedenog vlasnika ili nositelja njegove licencije, te za koje je proizvođač tih zapisu uživao zaštitu koja je u međuvremenu istekla.

Troškovi

- 15 Troškovi vlade Savezne Republike Njemačke, vlade Francuske Republike, Ujedinjene Kraljevine, vlade Kraljevine Španjolske i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele svoja očitovanja, ne nadoknadju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (šesto vijeće),

odlučujući o pitanjima koja mu je rješenjem od 2. listopada 1987. uputio Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu), presudio je:

Članke 30. i 36. Ugovora valja tumačiti na način da im se ne protivi primjena propisa države članice koji proizvođaču zvučnih zapisu u toj državi članici omogućava da se osloni na ekskluzivna prava na reprodukciju i distribuciju

određenih glazbenih djela čiji je vlasnik, kako bi na državnom području te države članice zabranio prodaju zvučnih zapisa istih glazbenih djela kada se ti zapisi uvoze iz neke druge države članice u kojoj su na zakonit način stavljeni na tržište, bez suglasnosti navedenog vlasnika ili nositelja njegove licencije, te za koje je proizvođač tih zapisa uživao zaštitu koja je u međuvremenu istekla.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 24. siječnja 1989.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: njemački